

РЕШЕНИЕ

№ 3637

гр. София, 31.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 71 състав,
в публично заседание на 10.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Бозуков

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **2531** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на И. Б. П., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], вх. А, ет. 04, ап. 022, чрез адв. Б., срещу Решение № 1040-21-139 от 16.07.2022 г. на директора на ТП на НОИ- С.-град. С оспореното решение е потвърдено разпореждане № 214-00-312-1 от 19.01.2022 г. на ръководителя на осигуряването за безработица, с което на основание чл. 54ж, ал. 1, вр. чл. 54а, ал. 1, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО.

В жалбата се излагат съображения, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са незаконосъобразни, като постановени при съществени нарушения на административно-производствените правила и в противоречие с материалния закон. Моли съда да отмени оспорения административен акт и потвърденото с него разпореждане.

В съдебно заседание жалбоподателят И. Б. П., редовно призован, се представлява от адв.Б.. Адв.Б. моли съдът да отмени административния акт. Моли за срок за писмени бележки.

Ответникът Директора на ТП НА НОИ - С.-ГРАД, редовно призован, се представлява от юрк.Б.. Юрк.Б. моли съдът да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана. Моли за срок за писмени бележки. Претендира юрисконсултско

възнаграждение.

СГП – редовно уведомена, не изпраща представител.

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Със заявление от 05.01.2022 г., подадено чрез Директора на Дирекция „Бюро по труда - В.” И. Б. П. сезирал административния орган с искане за отпускане на ПОБ на основание чл. 54а от КСО. Представил е копие от Заповед № 135/25.12.2021 г. за прекратяване на трудовото правотношение на основание чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ, считано от 25.12.2021 г., издадена от осигурител [фирма], ЕИК[ЕИК].

При извършване преценка по правото на ПОБ на жалбоподателя, по данни от ТРРЮЛНЦ било установено, че на 26.09.2013 г. И. Б. П. е вписан като съдружник и управител на [фирма], ЕИК[ЕИК] и към датата на подаване на заявлението за отпускане на ПОБ - 05.01.2022 г., не е заличен като управител.

В Регистъра на осигурените лица от [фирма], ЕИК[ЕИК] за И. Б. П. са подавани данни по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО - за периода от 01.10.2013 г. до 30.11.2014 г. вкл. с код за вид осигурен “10“ - като за лице, упражняващо трудова дейност по възложен договор за управление и контрол.

От разпоредбата на чл. 10 от КСО става ясно, че осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 от КСО и за който са внесени, или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. По смисъла на чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването се свързва с упражняването на трудова дейност, като до прекратяването ѝ се дължат осигурителни вноски, тъй като това време се зачита за осигурителен етаж.

В случаите, при които има периоди, през които не се упражнява трудова дейност, поради което не са внасяни осигурителни вноски и не се зачита за осигурителен стаж по правоотношението, при което се полага труд не е прекратено, е налице прекъсване, а не прекратяване на осигуряването. Според чл. 10, ал. 2 от КСО, осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, нузависимо, че дейността по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 от КСО не е прекратена.

РО приема, че И. Б. не е заличен като управител на „ИЙСТОНИК БЪЛГАРИЯ” към датата на подаване на заявлението за отпускане на ПОБ - прекратяване на осигуряването. Прекъсването на осигуряването не поражда права по чл. 54а от КСО, тъй като в тази разпоредба изрично е въведено прекратяване на осигуряването, като изискване за възникване право на ПОБ.

Съгласно цитираната по-горе разпоредба на чл. 140, ал. 4 от ТЗ, увеличаването и намаляването на капитала, приемане и изключване на съдружник, преобразуване на дружеството, избор и освобождаване на управител, имат действие от вписването им в ТРРЮЛНЦ. Едва тогава лицето придобива или престава да притежава качеството на управител.

Според редица разпоредби на ТЗ, както и общата разпоредба на чл. 10, ал. 2 от Закона за ТРРЮЛНЦ, невписаните, но подлежащи на вписване в търговския регистър обстоятелства “се смятат за несъществуващи за трети добросъвестни лица”, каквито са териториалните поделения на НОИ.

Съгласно чл. 141, ал. 6 от ТЗ, овластяването и неговото заличаване имат действие по

отношение на трети добросъвестни лица след вписването им.

Предвид гореизложените факти и обстоятелства, съгласно данните в ТРРЮЛНЦ и Регистъра на осигурените лица, при спазване на нормативната уредба длъжностното лице е постановило обжалваното разпореждане № 214-00-312-1 от 19.01.2022 г., с което на основание чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 54а ал. 1, т. 3 от КСО, е отказано отпускане на ПОБ, с мотиви: „И. Б. П. е вписан в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ТРРЮЛНЦ/ като съдружник и управител на [фирма], ЕИК[ЕИК]. Съгласно чл. 10 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 от КСО и продължава до прекратяването ѝ. Съгласно разпоредбата на чл. 140, ал. 4 от Търговския закон, изборът и освобождаването на управител имат действие от вписването им в търговския регистър. В съответствие с тази разпоредба, за дата на прекратяване на осигуряването на управителите на търговски дружества се счита датата, на която освобождаването на управителя е вписано в този регистър. Към 05.01.2022 г. - датата на подаване на заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО, И. Б. П. не е отписан като управител на [фирма].“.

При така изяснената правна и фактическа страна на спора и съгласно горесцитираните разпоредби, решаващият административен орган достигнал до извода, че предявената от И. Б. П. жалба следва да бъде отхвърлена като неоснователна, а атакуваното разпореждане, като правилно и законосъобразно, да бъде потвърдено.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима - подадена е в срок, от лице, за което е налице правен интерес от обжалването, срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт. Разгледана по същество, е неоснователна.

Видно от представените по делото доказателства обжалваното решение на директора на ТП на НОИ - С.-град и разпореждаето на длъжностно лице по безработицата, са издадени от компетентен орган в рамките на материалната компетентност на органа, в установената форма, като са спазени административнопроизводствените правила и същите съдържат фактически и правни основания.

Съдът намира жалбата за неоснователна, необоснована и недоказана жалбата, а Решение № 1040-21-139/16.02.2022 г. на Директора на ГП на ПОИ С. – град за правилно и законосъобразно постановено при спазване на административно производствените правила и в съответствие с действащите материално правни разпоредби. Същото е издадено от компетентен орган по чл. 117 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), отговаря на изискванията на чл. 59 от АГІК за форма и съдържание. Решението е мотивирано, като са посочени фактическите и правни основания за издаването му и съображенията на Директора на ГП на НОИ - С. град, въз основа на които е приел, че длъжностното лице по чл. 54ж, ал. 1 от КСО правилно е отказало отпускане на паричното обезщетение за безработица (ПОБ) на жалбоподателя.

С оспореното решение е потвърдено Разпореждане № 214-00-312-1/19.01.2022 г., с което на основание чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 54а, ал. 1, т. 3 от КСО му е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица. В мотивите на

разпореждането е посочено, че предвид обстоятелството, че към 05.01.2022 г. - датата на подаване на заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО. И. Б. П. е вписан в търговския регистър като управител на [фирма] и към датата на подаване на заявлението за отпускане на ПОБ същия не е заличен в ТР като управител на търговското дружество.

Съгласно чл. 10 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 от КСО и продължава до прекратяването ѝ. Съгласно разпоредбата на чл. 140, ал. 4 от Търговския закон, изборът и освобождаването на управител, имат действие от вписването им в търговския регистър (ТР). В съответствие с тази разпоредба, за дата на прекратяване на осигуряването на управителите на търговски дружества, би се считала датата, на която освобождаването на управителя е вписано в този регистър. И. Б. П. е вписан като управител на [фирма], ЕИК[ЕИК], видно от партидата на търговеца, считано от 26.09.2013 г., като и към настоящия момент същият е вписан в ТР като представляващ дружеството, за което подлежи на задължително осигуряване по КСО и не отговаря на изискванията на чл. 54а, ал. 1, т. 3 от КСО към 05.01.2022 г. - датата на подаденото заявление с искане за отпускане на ПОБ.

Видно от доказателствата, събрани и приети по делото е установено, че на 05.01.2022 г. И. Б. П. е направил искане за отпускане на ПОБ, съгласно чл. 54а от КСО, като декларира прекратено осигуряване, считано от 25.12.2021 г. Към депозираното заявление жалбоподателя е представил и от Заповед № 135/25.12.2021 г. за прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ, считано от 25.12.2021 г., издадена от осигурител [фирма], ЕИК[ЕИК], на длъжност „заместник-управител“.

В хода на образуваното производство длъжностното лице е констатирало, че жалбоподателя е вписан като съдружник и управител на [фирма], ЕИК[ЕИК] и към дата на депозираното заявление за отпускане на ПОБ няма заличаване на това обстоятелство в Търговския регистър.

С оспореното Разпореждане № 214-00-312-1/19.01.2022 г. на длъжностното лице по чл. 54ж, ал. 1 от КСО е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица на основание чл. 54а, ал. 1 във връзка с чл. 54а, ал. 1, т. 3 от КСО, в мотивите му е посочено, че заявителя е вписан в търговския регистър като управител на [фирма], ЕИК[ЕИК] и към датата на подаване на заявлението за отпускане на ПОБ същия не е заличен в ТР като управител на търговското дружество и не отговаря на условията по чл. 54а от КСО.

В подаденото заявление за отпускане на ПОБ на 05.01.2022 г. И. Б. П. е декларирал, че не упражнява трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по КСО, което противоречи с вписаните данни в ТР.

Установено е, че от осигурителя [фирма] е подадена информация по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за периода от 01.10.2013 г. до 30.11.2014 г. вкл. с код за вид осигурен “10” - за управителите и прокуристите на търговски дружества, на еднолични търговци, на техните клонове и на клоновете на чуждестранни юридически лица. членовете на съвети на директорите, на управителни и надзорни съвети и контролорите на търговски дружества, синдиките и ликвидаторите, както и лицата, работещи по договори за управление на неперсонифицирани дружества, и лицата, на които е възложено управлението и/или контролът на държавни и общински предприятия по глава девета от Търговския закон, техни поделения или на други юридически лица,

създадени със закон.

Съгласно разпоредбата на чл. 54а, ал. 1 от КСО право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които: 1. имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; 2. не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168 и 3. не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда, или законодателството на друга държава.

Съгласно чл. 54л от КСО отпускането, изчисляването, изменянето, отказването, спирането, прекратяването, възобновяването и възстановяването на паричните обезщетения за безработица се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1. подавани периодично от осигурителите и на данните, декларирани в подадените от лицата документи за отпускане на обезщетенията при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

Разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО, определя, че задължително осигурени за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица по този кодекс са управителите и прокуристите на търговски дружества и на еднолични търговци и на техните клонове, членовете на съвети на директорите, на управителни и надзорни съвети и контролорите на търговски дружества, синдиците и ликвидаторите, както и лицата, работещи по договори за управление на неперсонифицирани дружества и лицата, на които е възложено управлението и/или контролът на държавни и общински предприятия по глава девета от Търговския закон, техни подразделения или на други юридически лица, създадени със закон. Вписването на тези лица в Търговския регистър е уредено в Търговския закон и в Закона за Търговския регистър.

В тази връзка за придобиване на право на ПОЕ законодателят изисква кумулативно наличието на прекратяване на осигуряването, определен размер осигурителен стаж за риска „Безработица“, регистрация в Агенция по заетостта, да не е придобито право на пенсия и да не се упражнява трудова дейност, за която лицето подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО.

По смисъла на цитираната разпоредба, определящ правото на ПОЕ е момента на прекратяване на осигуряването, спрямо който се определя 18 месечния период, като изискването да не бъде упражнявана трудова дейност касае времето след датата на прекратяване на правоотношението. В този смисъл е и въведеното изискване за ежемесечно деклариране пред Агенция по заетостта от лицата с право на ПОЕ, че не са започнали упражняване на трудова дейност, което е основание за прекратяване на изплащането на ПОЕ / чл. 54д, ал. 1 КСО/. както и разпоредбата на чл. 54а, ал. 4 КСО която определя именно „датата на последното прекратяване“ като начална дата за отпускане на ПОЕ и определяне на 24 месечния базисен период, от който се изчислява размера на ПОЕ /чл. 54б. ат. 1 КСО/.

Съгласно разпоредбата на чл. 137, ал.1, т. 5, във връзка с чл. 147, ал. 2 от Търговския закон, едноличният собственик решава въпросите от компетентността на общото събрание, в т.ч. избира управителя, определя възнаграждението му и го освобождава от отговорност.

Съгласно чл. 140, ал. 4 от Търговския закон, увеличаване и намаляване на капитала, приемане и изключване на съдружник, преобразуване на дружеството, избор и освобождаване на управител, както и назначаване на ликвидатор, имат действие от вписването им в търговския регистър.

По смисъла на цитираната норма вписването има конститутивно действие, тъй като законът категорично повелява, че освобождаването на управителя поражда правни последици от момента на вписване, а не от датата на съставяне на протокола за вземане на решения от едноличния собственик на капитала - в т. ч. приетите решения за прекратяване на правомощията му като управител на търговското дружество и прекратяване на договора за управление.

Съгласно чл. 141 ТЗ, за третите добросъвестни лица управителят представлява търговското дружество от датата на вписването му в Търговския регистър като управител до датата на заличаване на това вписване. По силата на чл.7, ал.1 от ЗТР вписаното обстоятелство се смята, че е станало известно на трети добросъвестни лица от момента на вписването. Следователно, по отношение на трети лица, включително и на ТП на НОИ - С. град. Не вписаните обстоятелства се считат за несъществуващи.

В случая е, че ТП на НОИ-С. град е трето добросъвестно лице, тъй като не е участвало при регистрацията на търговското дружество, нито в органите му на управление, пито в неговата търговска дейност, поради което се осведомява относно обстоятелствата касаещи дружеството от вписаното им в Търговския регистър.

Предвид цитираните норми, за дата на прекратяване на осигуряването на управителите на търговски дружества се счита датата, на която освобождаването на управителя е вписано в този регистър.

От събраните по делото доказателства безспорно се установи, че жалбоподателя е вписан в Търговския регистър като управител на [фирма], и в това си качество е и към настоящия момент.

Жалбоподателят претендира, че обсъдените в оспорения административен акт и потвърденото разпореждане обстоятелства не отговарят на действителното фактическо положение, като нито с депозираната пред съда жалба, нито в развилото се съдебно производство не представи и не доказва подобно противоречие в обстоятелствата, което да доведе до прилагане на различни от относимите в конкретния случай норми, а именно:

Разпоредбите на чл. 10, ал. 1 от КСО определят, че осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за които са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ, а ал. 2 осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, независимо че дейността по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 не е прекратена.

От разпоредбата на чл. 10, ал. 1 КСО се установява, че осигуряването се свързва с упражняване на трудова дейност и определя, че до прекратяването ѝ се дължат осигурителни вноски т.е. това време се зачита за осигурителен стаж.

Нормата на чл. 10, ал. 2 КСО обаче определя кога има прекъсване на осигуряването, като се прави разграничение между осигуряване и прекратяване на дейността по чл. 4, която служи като основание за възникване на осигурителното правоотношение.

По смисъла на разпоредбите на чл. 10 КСО законодателят разграничава

момента на възникване/прекратяване на съответното правоотношение, посочени по чл. 4 от КСО като основание за упражняване на трудова дейност и момента на възникване/прекратяване на осигурителното правоотношение. В случаите, при които има периоди, през които не се упражнява трудова дейност, поради което не са внасяни осигурителни вноски и съответно не се зачитат за осигурителен стаж, по правоотношението, по което е полаган труда не е прекратено, е налице прекъсване в осигуряването, а не прекратяване на осигуряването.

Следва да се отбележи, че в случаите, при които има периоди, през които не се упражнява трудова дейност, поради което не са внасяни осигурителни вноски и не се зачита за осигурителен стаж, по правоотношението, при което се полага труд не е прекратено, е налице прекъсване, а не прекратяване на осигуряването. Според чл. 10, ал. 2 от КСО, осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, независимо, че дейността по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 от КСО не е прекратена.

В обобщение И. Б. П. не е заличен като управител на [фирма]. ЕИК[ЕИК] към датата на подаване на заявлението за отпускане на 110Б -05.01.2022 г. и липсва прекратяване на осигуряването или в случая би могло да бъде прието, че е налице прекъсване на осигуряването по смисъла на чл. 10, ал. 2 КСО /имайки предвид горесцитирания период на подаване на данни по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО с код за вид осигурен "10"/, но не и прекратяване на правоотношението с търговското дружество [фирма].

Съгласно тази разпоредба осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, независимо че дейността по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 не е прекратена. Прекъсването на осигуряването обаче не поражда права по чл. 54а, ал. 1 от КСО, тъй като в разпоредбата изрично е предвидена като предпоставка за възникване на право на парично обезщетение за безработица прекратяване на осигуряването.

От изложеното може да бъде обоснован извода, че жалбоподателя не отговаря на предпоставките за отпускане на парично обезщетение за безработица.

В този смисъл са постановените Решение № 13072 от 3.10.2019 г. на ВАС по адм. д. № 1591/2019 г., Решение № 6296/19.05.2017 г. на ВАС, VI отделение, постановено по адм.д.№ 2842/2017 г., Решение № 2695/01.03.2018 г. на ВАС, VI отделение, постановено по адм.д.№ 298/2017 г., Решение № 13262 от 5.11.2014 г. на ВАС по адм. д. № 6817/2014 г., VI о.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са законосъобразни, тъй като са издадени от компетентен орган, при спазване на административнопроизводствените правила в съответствие с материалния закон и с неговата цел. С оглед на това жалбата следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора в тежест на жалбоподателя остават направените от него разноски. Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което и на основание чл. 78 ГПК вр. чл. 37 от Закона за правната помощ вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, предвид фактическата и правна сложност на делото жалбоподателят следва да му заплати юрисконсултско възнаграждение в минимален размер на 100

лева.

Воен от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК,
Административен съд София - град, 71 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. Б. П., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], вх. А, ет. 04, ап. 022, чрез адв. Б., срещу Решение № 1040-21-139 от 16.07.2022 г. на директора на ТП на НОИ- С.-град. С оспореното решение е потвърдено разпореждане № 214-00-312-1 от 19.01.2022 г. на ръководителя на осигуряването за безработица, с което на основание чл. 54ж, ал. 1, вр. чл. 54а, ал. 1, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО.

ОСЪЖДА И. Б. П., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], вх. А, ет. 04, ап. 022, да заплати на Националния осигурителен институт сума в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване съгласно чл. 119, ал. 1 вр. чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "б." от КСО.

СЪДИЯ: